

ФРЕЙМ АВТОМОБІЛЬНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

САДОВНИКОВА Г.В.

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

У статті змодельовано структуру фрейму автомобільної термінології в американському варіанті англійської мови на основі дослідження понятійної складової термінологічного концепту, яка виражається в дефініції терміна, а також за допомогою базових і опорних концептів, що входять до цієї структури. Представлено також результати опитування респондентів, яке було проведено в он-лайн режимі серед працівників автомобільної компанії "GMC" (США).

Ключові слова: автомобільна термінологія, фрейм, термінологічний концепт, дефініції терміна.

In the paper the frame of car (automotive) terminology in American English was designed on the basis of the analysis of a notion part of a terminological concept, which is represented by terminological definition, and also with the help of basic concepts which are the parts of this structure. There were found basic concepts of car terminology in American English. The paper also describes the structure of the frame of automotive terminology. Besides that, the article shows results of interview, which was held on on-line bases among staff of automotive company "GMC" (the USA).

Key words: car (automotive) terminology, terminological concept, definition of a term.

Теорія когнітивного моделювання різних знань людини, одним із яких є і термінологічні знання, оперує поняттям фрейму як моделі, що є найбільш релевантною концептуальною структурою відображення і вербалізації такого типу інформації [1]. Фрейми як когнітивні утворення не тільки фіксують положення іменованих об'єктів, а й показують взаємозв'язок між їх елементами, тобто представляють найбільш придатні механізми для моделювання ментального простору, який відображений, окрім іншого, і в термінології певної професійної галузі. З огляду на таку постановку проблеми розглядаємо автомобільну термінологію не просто як сукупність термінів певної професійної галузі, а як концептуальну структуру, що відображає систему понять професійної картини світу автомобільної промисловості. Для глибокого розуміння концептуальної системи автомобільної термінології та повного розкриття її базових концептів необхідно побудувати її фрейм.

Мета статті – змодельувати структуру фрейму автомобільної термінології в американському варіанті англійської мови.

Завдання:

- проаналізувати реєстр автомобільних термінів в американському варіанті англійської мови;
- визначити основні групи термінів автомобільної термінології в американському варіанті англійської мови;
- виявити концептуальний взаємозв'язок між основними групами термінів і визначити базові концепти даної термінології;
- представити модель фрейму автомобільної термінології в американському варіанті англійської мови.

На першому етапі фреймового аналізу, виходячи з загальнотеоретичних положень та практики, яка склалася в автомобільному бізнесі, а також специфіки цієї сфери професійної діяльності, для виділення критеріїв групування термінологічних одиниць на позначення автомобільної сфери в американському варіанті англійської мови сформулюємо такі питання:

Які системи та пристрої забезпечують рух машини?

Яке обладнання має сучасний автомобіль?

Яка організація автомобільної промисловості?

Що входить до поняття автомобільної промисловості?

Для відповідей на ці питання були залучені англомовні автомобільні терміни, які за їх концептуальними ознаками класифіковано у такий спосіб:

Які системи та пристрої забезпечують рух машини?

Mechanical systems (Системи керування механікою) – 36 (од.).

Driving force (Пристрої, що забезпечують безпосередній рух автомобілю) – 15 (од.).

Junctions (Вузли) – 30 (од.).

Machine elements (Деталі) – 120 (од.).

Який вигляд та обладнання має сучасний автомобіль?

Interior equipment (Обладнання інтер'єру) – 25 (од.).

Interior systems (Системи управління пристроями вбудованими в інтер'єрі машини) – 39 (од.).

Entertainment units (Розважальні пристрої) – 33 (од.).

Entertainment systems (Системи управління розважальних пристроїв) – 30 (од.).

Seating (Сидіння) – 27 (од.).

Colors (Кольори) – 1034 (од.).

Materials used for decorating (Матеріали, які використовуються для дизайну) – 15 (од.).

Built-in devices (Вбудовані пристрої) – 11 (од.).

Exterior equipment (Обладнання екстер'єру) – 65 (од.).

Exterior systems (Системи управління пристроями вбудованими в екстер'єрі машини) – 51 (од.).

Safety systems (Системи забезпечення безпеки) – 12 (од.).

Types of cars (Типи автомобілів) – 19 (од.).

Яка організація виробництва автомобіля?

Procedures (Процедури) – 39 (од.).

Materials used for body construction (матеріали, які використовуються в конструюванні корпусу автомобіля) – 37 (од.).

Виділення у фреймі автомобільної промисловості базових концептів становить інтерес у зв'язку з тим, що формує уявлення про той понятійний апарат, на якому базуються складні зв'язки взаємовідносин суб'єктів автомобільного бізнесу. Концептуальна сутність даного виду бізнесу не може бути зрозумілою без глибокого осмислення його понять, адже понятійна частина базового концепту має складну структуру та формуються з концептуально об'єднаних груп термінів. Кожна з цих груп виражає мікропоняття, які, об'єднуючись, формують концептуальні ознаки базових концептів. Для того, щоб визначити концептуальні ознаки базового концепту, необхідно дослідити взаємозв'язок між основними групами термінів, що об'єднані концептуально і формують спільне поняття. Приналежність до спільного поняття відбувається на основі розкриття дефініції терміна. Наявність спільних ядерних сем свідчить про належність до одного поняття, а отже, групи термінів, які мають суміжні ядерні семи, пов'язані концептуально і вербалізують понятійну частину базового концепту.

Дослідивши реєстр автомобільних термінів, їх було об'єднано у групи за концептуальними ознаками. До таких груп належать: *mechanical systems* (системи керування механікою) – системи, які приводять в дію та керують частинами автомобіля і відповідають безпосередньо за рух машини; *driving force* (пристрої, що забезпечують безпосередній рух автомобіля); *junctions* (вузли) – складальні одиниці, які можуть збиратися окремо від інших складових частин машини або механізму і які можуть виконувати певні функції у виробі певного призначення спільно з іншими складовими частинами; *machine elements* (деталі) – вироби,

виготовлені з однорідного за найменуванням і маркою матеріалу без використання складальних операцій, складова частина механізмів автомобіля чи самої машини; *interior equipment* (обладнання інтер'єру) – всі частини та комплектуючі салону автомобіля, та *exterior equipment* (обладнання екстер'єру) – деталі зовнішньої сторони автомобіля, які є невід'ємною частиною автомобіля, складаючи його в цілісний образ.

До основних груп автомобільних термінів також входять *interior systems* та *exterior systems* – системи, які керують або допомагають керувати складовими частинами інтер'єру та екстер'єру. Група *entertainment units* (розважальні пристрої) об'єднує в собі терміни, які позначають обладнання автомобіля, яке призначене для відпочинку, розваг та комунікації як водія, так і пасажирів під час подорожі. Технології, які впроваджені в розважальні пристрої автомобіля, об'єднані в групу *entertainment systems* (системи управління розважальних пристроїв). Група *colors* (кольори) є однією з самих змістовних в автомобільній термінології. Сучасна автомобільна промисловість надає можливість користувачеві вибрати машину в будь-якому кольорі. Щодня розробляються нові схеми кольорів машин. Під час дослідження було виявлено 1034 терміну, які називають кольори, що використовуються в автобізнесі. Термінологічні групи, які є також опорними, але займають меншу вагову частку у сфері термінології автомобільного бізнесу, є: *materials used for decorating* (матеріали, які використовуються для дизайну), *built-in devices* (вбудовані пристрої) – пристрої, які не входять в базову комплектацію салону; *safety systems* (системи забезпечення безпеки); *types of cars* (типи автомобілів). Представлені групи термінів формують основний реєстр автомобільної термінології в американському варіанті англійської мови (Таблиця 1).

Таблиця 1

**Основні групи термінів автомобільної термінології
в американському варіанті англійської мови**

№	Групи термінів, об'єднанні за концептуальними ознаками	Приклади термінів, що належать до певної групи
1.	Mechanical systems	Fuel optimizer switch, heavy-duty engine cooling, electric speed control, tip start, steering wheel-mounted control, load-levering and height-control, tip start system.
2.	Driving force	Alternator, battery, brakes, 4-wheel antilocks, discs, engine block heater, engine oil cooler, engine, defroster, fuel tank, engine oil cooler, transmission cooler, heavy-duty radiator, horn, steering, suspension
3.	Junctions	Clutch, chassis, transmission, running gear, wheel, axle, spring, oil pump, radiator valve.
4.	Machine elements	Coupling, key, spline, bearing, rolling-element bearing, plain bearing, thrust bearing, drive shaft, sprocket, nut, fastener, linchpin, split pin, belt.
5.	Interior equipment	Air conditioning, assist handles, carpets, clock, console, observation mirror, sunglasses bin, electronic vehicle, information center, color display, instrument panel, steering wheel, floor mats, floor silencer, garage door opener, glove box, grocery bag hooks, lighting, rear swiveling reading, liftgate, single floodlamp, front-door storage, rearview mirror, auto-dimming, illuminated visor vanity, shift knob, shades.

Продовження табл. 1

6.	Interior systems	Three-zone automatic temperature control, navigation, voice command, voice activated communication system, seating heating, climate control, heating, memory feature, storage system, fold-in-floor, one-touch-folding
7.	Entertainment units	Blu-ray DVD, HDMI, USB ports, Touch screen phone, Bluetooth sound system, wireless headphones, TM entertainment system, Disc TM player, VGA screens, rear seat entertainment unit, SD card slot, radio, head unit.
8.	Entertainment systems	Voice activation, wireless remote, I-pad control, memory feature.
9.	Colors	Body color, black chrome, titanium frost, pewter, charcoal grey, wool grey, peach, burnt orange, sassy pink, frost blue, lavender frost, teal, alien green, synergy green, black gold, liquid brass, geaux gold, midnight envy.
10.	Materials used for decorating	Wood, aluminium, leather, cloth, wool, vinyl, velour, tweed, velvet, body cloth fabrics.
11.	Built-in devices	Airbag, safety belts, hands-free systems, in-car GPS, the ETC in-vehicle device.
12.	Exterior equipment	Door handles, door locks: passenger-side power sliding, driver-side power sliding, fascia, scuff pad, fog lamps, projector, sunscreen, glass, grille, headlamps bezels, liftgate, mirrors, molding, roof rack, side rails, ends caps, sill applique, sunroof: dual rear mini overhead consoles.
13.	Exterior systems	Headlamps-off time delay, dual high intensity discharge, auto high-beam headlamp control, supplemental signals, exterior driver's side auto-dimming, mirrors heating, power folding, memory feature, one-touch up/down on, rain-sensing.
14.	Safety systems	Blind spot monitoring system, child seat anchor system, electronic stability control, rear park assist system, parkview rear back-up camera, sliding door alert system, tire pressure monitoring system, unconnect voice command.
15.	Safety equipment	Active head restraints, air bags, side-curtain, front-seat mounted side, driver's inflatable knee blocker, pedals, tire pressure monitoring lamp
16.	Seating	Leather-trimmed, preformatted leather-trimmed, driver's seat, intermediate bucket seats, split-folding bench.

17.	Types of cars	Microcar, hatchbacks, ultracompact car, city car, supermini/subcompact car, small family car/compact car, large family / mid-size, hot hatch, saloons / sedans, compact executive, executive/mid-luxury, full-size luxury / grand saloon, sports saloon / sports sedan, estate cars / station wagons, sports cars and grand tourers, sports car, grand tourer, supercar, muscle car, pony car, convertible, off-roaders, sport utility vehicle, crossover SUV, multi-purpose vehicles/Minivans, van, camper, RV, minibus.
18.	Procedures	Welding, coating, assembly, inspection, pressing, resin molding, bumper coating, casting, forging, machining.
19.	Materials used for body construction	Iron, aluminium, plastic steel, glass, rubber, petroleum products, copper, steel, titanium, aluminium-silicon skin, pinewoodgrain, agamid fiber, aluminium-magnesium.
20.	Roads	Byway, collector road, 2+1 road, arterial road, expressway, freeway, high-quality dual carriageway, motorway, alley, living street, route, road, street, lane, exit, boulevard, backroad, dirt road, court, trunk road.
21.	Objects of traffic	Bridges, locks, tunnels, roadside systems, water purification, pumping stations, locks, weirs.

Розглянемо групу термінів, що об'єднана базовим концептом INTERIOR. Для визначення його концептуальних ознак проаналізуємо дефініцію однойменного терміна, бо він є ядром концепту, тобто його однойменну лексему.

Interior – inside of a vehicle (Інтер'єр – внутрішнє оздоблення салону автомобіля) [9].

У дефініції терміна закладено поняття, яке є складовою частиною концепту автомобільного терміна. Для концепту INTERIOR це “внутрішнє оздоблення салону автомобіля”. Зважаючи на те, що ми розглядаємо сему як мікроконцепт, припустимо, що всі терміни, які вербалізують базовий концепт INTERIOR, повинні містити у своїй дефініції семи ‘всередині салону’, ‘оздоблення’, ‘автомобіль’. Ці семи вказують на їх приналежність до поняття “внутрішнє оздоблення салону автомобіля”. Якщо автомобільні терміни мають спільні семи, значить вони пов'язанні концептуально.

Проаналізуємо групи термінів: *interior equipment, entertainment units, interior systems, seating, materials used for interior decorating*.

Для визначення взаємозв'язків між даними групами термінів та визначення базового концепту, який їх об'єднує, розглянемо дефініції термінів, які входять до цих груп.

1. **Rear view mirror (observation mirror)** – *a mirror in a motor vehicle enabling the driver to see traffic coming* (дзеркало в середині автомобіля, що дозволяє споглядати за дорожнім рухом позаду машини) [6].

2. **Three-zone automotive temperature control** – *the system that controls temperature and air distribution for three interior zones* (тризоновий автоматичний контроль температури – електронний прилад, що контролює температуру та розподіл повітря для трьох зон інтер'єру автомобіля) [10].

3. **Rear seat entertainment unit** – *digital equipment which allows the rear passengers watch DVDs, look their favourite pictures, play video games* (розважальний прилад на задньому сидінні – електронне обладнання, що дозволяє пасажиром на задньому сидінні авто дивитися DVD, фотографії, грати у відеоігри) [10].

4. **Seat adjustment type** – the type of adjustments for a car seat (тип регулювання сидіння – тип керування автокріслом) [2]. У цьому випадку сема ‘всередині салону’ може бути виокремлена у значенні слова *a car seat*, яке є частиною дефініції терміна *seat adjustment type*:

4.1. **A car seat** – is a seat used inside automobiles [4].

У кожному з цих термінів наявні семи ‘всередині салону’, ‘оздоблення’, ‘автомобіль’, що свідчать про їх приналежність до спільного поняття “будова салону автомобіля та його зовнішній вигляд”. Концепт, що репрезентує це поняття, – INTERIOR. Концептуальні ознаки даного концепту виражені через терміни, які об’єднанні в наступні групи: *interior equipment, entertainment units, interior systems, seating, materials used for interior decorating* (Рис. 1.).

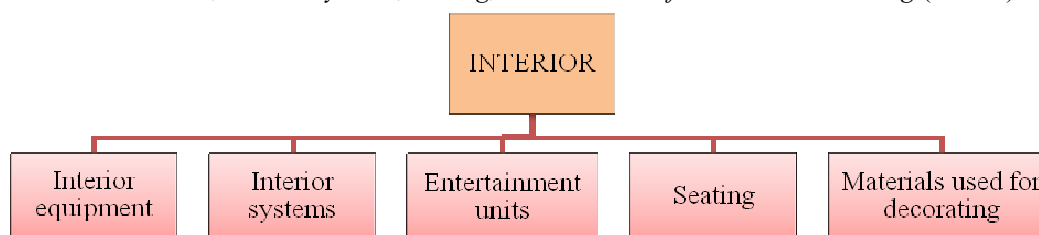

Рис. 1. Структура базового концепту INTERIOR

Антонімічним поняттям “будова салону автомобіля та його внутрішній вигляд” є поняття “зовнішній вигляд авто”. Це поняття репрезентується в англійській автомобільній термінології концептом EXTERIOR, що, в свою чергу, поєднує дві термінологічні групи *exterior equipment* та *exterior systems*. Група термінів *colors* також входить до концепту EXTERIOR, але водночас вона належить до концепту INTERIOR. На нашу думку, це пояснюється тим, що у групі термінів *colors* перебувають одиниці на позначення кольорів, які використовуються в інтер’єрі та екстер’єрі авто.

Вивчення брошур, які представляють маркетингові матеріали у процесі продажу автомобілів різними брендами (Crysler, GMC, Hummer, Cadillac), свідчить, що концепти INTERIOR та EXTERIOR поєднуються в концепт COMFORT, який є базовим в англійській автомобільній термінології.

Для підтвердження своїх спостережень, ми звернулися до працівників автомобільної індустрії у Сполучених Штатах Америки та провели серед них опитування в режимі он-лайн. Серед учасників опитування були представники автомобільної компанії GMC (США) – чоловіки та жінки віком від 30 до 55 років.

На питання, “Що об’єднує екстер’єр та інтер’єр автомобіля”, були надані такі відповіді, які ми генералізували у три групи (Таблиця 2).

Таблиця 2

Взаємовідношення концептів INTERIOR та EXTERIOR, визначене на основі опитування представників автомобільної компанії GMC (США)

Відповіді	Кількість осіб, які надали відповіді
Вдале поєднання інтер’єру та екстер’єру є запорукою комфортної подорожі на автомобілі.	11
Екстер’єр та інтер’єр машини є показником статусу автомобіля. Чим дорожчим є авто, тим соліднішими вони будуть.	7
Кольори екстер’єру та інтер’єру повинні співвідноситися між собою.	4

Більша кількість відповідей працівників автобізнесу вказує на те, що EXTERIOR + INTERIOR = COMFORT (Рис. 2.).

Рис. 2. Схема базового концепту COMFORT

Розглядаючи питання щодо систем та пристроїв, які забезпечують рух машини, проаналізуємо чотири групи термінів: *mechanical systems, driving force, junctions, machine elements*.

Припускаємо, що термінологічні групи *mechanical systems, driving force, junctions, machine elements* вербалізують понятійну частину концепту CONSTRUCTION.

Дефініція однойменної лексеми “Construction – a thing constructed; a complex entity constructed of many parts” (конструкція – річ, яка сконструйована, складна єдність, яка складається з багатьох взаємопов’язаних частин).

Поняття, яке есплікується в базовому концепті CONSTRUCTION автомобільної термінології в американському варіанті англійської мови – “внутрішня будова автомобіля”, де розкривається вся структура внутрішньої будови автомобіля, його складові частини, які приводять машину в дію. Тобто, термінологічні групи, які вербалізують цей концепт, повинні мати ядерні семи ‘частина внутрішньої конструкції автомобіля’, ‘система’, ‘деталь’.

До прикладу, візьмемо терміни **engine cooling** (термінологічна група – *mechanical systems*), **engine** (термінологічна група – *driving force*), **transmission** (термінологічна група – *junctions*), **belt** (термінологічна група – *machine elements*).

Розглянемо концептуальний взаємозв’язок цих термінів і понять, які вони репрезентують, через вивчення їх дефініцій.

Engine cooling – *controlling the temperature of internal combustion engine parts to prevent overheating and to maintain all operating dimensions, clearances, and alignment by a circulating coolant, oil, and a fan* (система охолодження двигуна – система елементів, що контролює двигун внутрішнього згорання для запобігання перегріву та для підтримання всіх операційних розмірів, зазорів і вирівнювання їх за допомогою циркуляційної охолоджуючої рідини, масла і вентилятора) [9].

Engine – *a machine in which power is applied to do work by the conversion of various forms of energy into mechanical force and motion* (двигун – пристрій, в якому енергія використовується для виконання певної роботи шляхом перетворення різних видів енергії у механічну силу та силу руху) [9].

Автомобіль складається з ресурсу сили та енергії – мотору та трансмісії, що забезпечує контрольоване застосування цієї сили. Словник Merriam-Webster визначає трансмісію як: “**Transmission** – is an assembly of parts including the speed-changing gears and the propeller shaft by which the power is transmitted from an engine to a live axle” (трансмісія – сукупність агрегатів, включаючи механізми для зміни швидкості та карданний вал, призначені для передавання крутного моменту від двигуна до ведучих коліс) [11].

Belt (mechanical) – a belt is a loop of flexible material used to mechanically link two or more rotating shafts, most often parallel (пасова передача (ремінь) – це механічна деталь у вигляді петлі, виготовлена з гнучких матеріалів, використовується для з’єднання двох або більше обертальних елементів, частіше за все паралельних) [5]. Існують різні види пасових передач (ременів), наприклад, *fan belt* (ремінь вентилятора) – використовується в системі охолодження двигуна *engine cooling* та визначається як *automotive engineering – a taut rubber belt that transfers torque from the crankshaft to the shaft of the cooling fan on an engine* (туга гумова стрічка, яка передає крутний момент від колінчастого валу до валу вентилятора на двигуні) [6]. *V-belt* (V-подібний ремінь) є частиною трансмісії, а *timing belt* (зубчастий ремінь) використовується у двигунах та синхронізує обертання колінчастого валу і розподільного валу так, що клапани двигуна відкриваються і закриваються на впускних і випускних тактах кожного циліндра.

Як показало дослідження, всі вищезгадані терміни мають безпосередній концептуальний зв’язок, що вказує на те, що вони можуть бути об’єднані в базовий концепт автомобільної термінології на основі вербалізованого у них спільного поняття. Усі чотири групи складаються з термінів на позначення внутрішньої будови автомобіля, отже, вони репрезентують поняття “внутрішня будова автомобіля”, яке є частиною концепту CONSTRUCTION (Конструкція).

На підтвердження здобутих результатів було також опитано працівників автомобільної компанії GMC (США): “Що, на вашу думку, об’єднує групи термінів *mechanical systems, driving force, junctions, machine elements*?” (Таблиця 3).

Таблиця 3

**Взаємовідношення термінологічних груп
mechanical systems, driving force, junctions, machine elements,
визначене на основі опитування представників автомобільної компанії GMC (США)**

Відповіді	Кількість осіб, які надали відповіді
Усі ці терміни належать до внутрішньої конструкції автомобіля.	15
Вони описують елементи, які є основою автомобіля та запорукою його дієздатності.	6

Дослідивши відповіді носіїв мови професійної комунікації у сфері автомобільної промисловості, згрупувавши їх у дві категорії, ми дійшли висновку, що *mechanical systems + driving force + junctions + machine elements* = CONSTRUCTION (Рис. 3).

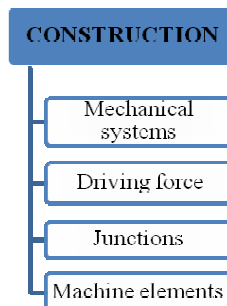

Рис. 3. Схема базового концепту CONSTRUCTION

Окрему групу термінів утворюють також *safety systems* та *safety equipment*.

Розглянемо першу групу *safety systems*, яка об'єднує терміни на позначення систем, що забезпечують безпеку водія та пасажирів під час руху автомобіля.

Одним із термінів, які формують даний концепт, є *electronic stability control*. Вільна енциклопедія "Вікіпедія", спираючись на статтю Zanten A. "Bosch ESP Systems : 5 Years of Experience" подає таке визначення:

Electronic stability control (ESC), also referred to as *electronic stability program (ESP)* or *dynamic stability control (DSC)*, is a computerized technology that improves a vehicle's stability by detecting and reducing loss of traction (*skidding*) (електронний контроль стійкості (ЕКС) – активна система безпеки автомобіля, що дозволяє запобігти заносу за допомогою управління комп'ютером моментами сили колеса) [8].

Порівняємо цей термін із представником термінологічної групи "*safety equipment*" – терміном *airbag*.

Airbag – a vehicle safety device. It is an occupant restraint system consisting of a flexible fabric envelope or cushion designed to inflate rapidly during an automobile collision. Its purpose is to cushion occupants during a crash and provide protection to their bodies when they strike interior objects such as the steering wheel or a window (прилад для забезпечення безпеки в автомобілі. Він має форму кулька чи подушки, виготовлених з гнучких матеріалів та побудованих так, щоб розкритися швидко у випадку автомобільної аварії. Його ціллю є пом'якшення удару під час аварії та забезпечення захисту тіла при зіштовхуванні з обладнанням інтер'єру автомобіля – рульовим колесом або вікном) [2].

Дослідивши обидва терміни, було виявлено семи 'безпека', 'автомобіль', а отже, вони репрезентують спільне поняття "забезпечення безпеки в автомобілі", що є частиною базового концепту термінології автомобільної промисловості SAFETY (Рис. 4.).

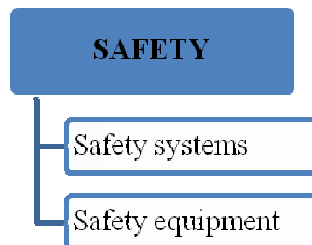

Рис. 4. Схема базового концепту SAFETY

На підтвердження результатів дослідження знову було опитано працівників автомобільної компанії GMC (США): "Що, на вашу думку, об'єднує вирази *safety equipment* та *safety systems*?" (Таблиця 4)

Таблиця 4

Взаємовідношення груп термінів *safety equipment* та *safety systems*, визначене на основі опитування представників автомобільної компанії GMC (США)

Відповіді	Кількість осіб, які надали відповіді
Вирази <i>safety equipment</i> та <i>safety systems</i> поєднує поняття безпеки автомобіля.	21

Однією з невід'ємних частин автомобільного бізнесу є процес виробництва машини. У кожній країні є свої особливості зборки та випуску автомобіля з виробництва, які зумовлені

різницею в соціальному та економічному розвитку країни-виробника. В англійській автомобільній термінології усі процеси, які пов'язані з мануфактурою авто, об'єднанні в термінологічній групі *procedures*.

Досліджуючи основні стадії автовиробництва у США, встановлено взаємозв'язок між такими термінами, як *welding*, *coating*, *assembly*, *inspection*, *pressing*, *resin molding*, *bumper coating*, *casting*, *forging*, *machining* (Рис. 5.).

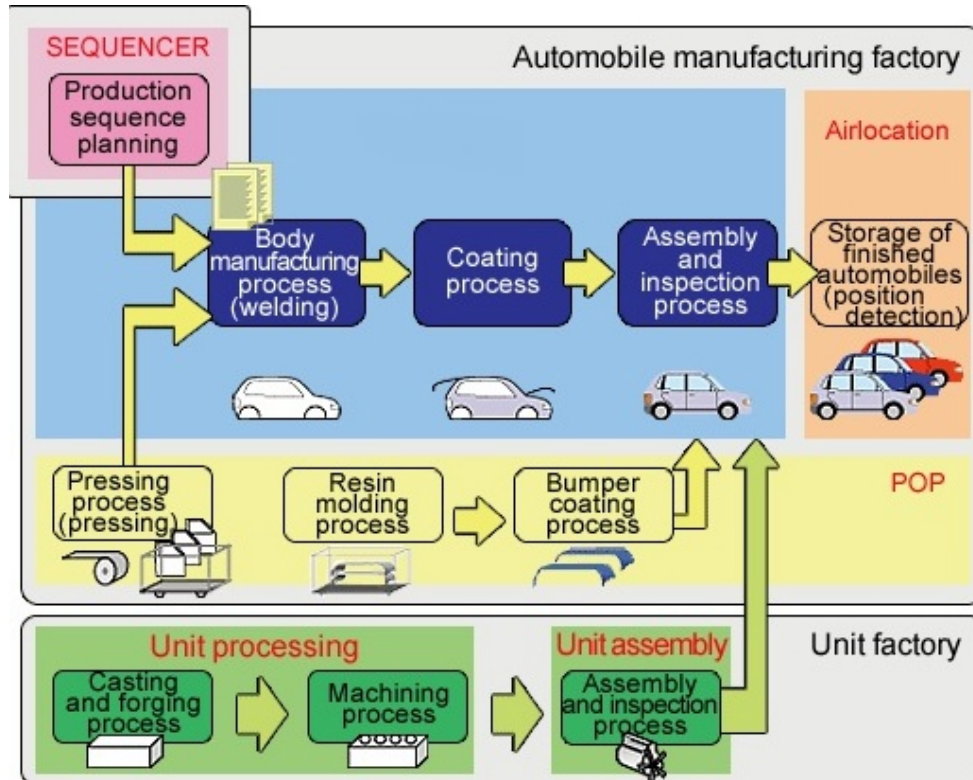

Рис. 5. Процес виробництва автомобіля (США)

Процес *welding* (*body manufacturing process*) є першим етапом у виготовленні автомобіля та полягає у зварюванні та скріпленні основних частин корпусу автомобіля. Далі корпус автомобіля покривають захисними матеріалами; ця процедура має назву *coating*. Після цього до корпусу автомобіля кріпляться окремі частини: двері та скло, бампер та багажник. Усі ці частини виробляються на заводі, де листи металу та скло спочатку пресують, виливають певну форму, а потім обробляють спеціальними хімічними сумішами: *pressing* – процес пресування, *resin molding* – виливання деталей корпусу певної форми, *bumper coating* – покриття хімічними препаратами.

У кожному з вищезгаданих процесів використовуються матеріали, які присутні лише під час виробництва корпусу автомобіля: *iron* (залізо), *aluminum* (алюміній), *plastic steel* (пластична сталь), *glass* (скло), *rubber* (гума), *petroleum products* (нафтопродукти), *copper* (мідь), *steel* (сталь), *titanium* (титаній), *aramid fiber* (арамідні волокна). Терміни на позначення матеріалів, що використовують на стадії виробництва корпусу автомобіля, об'єднуються в термінологічну групу *materials used for body construction*.

Групи термінів англомовної автомобільної термінології *procedures* та *materials used for body construction* мають безпосередній концептуальний зв'язок і репрезентують поняття, які входять до базового концепту MANUFACTURING (Рис. 6.).

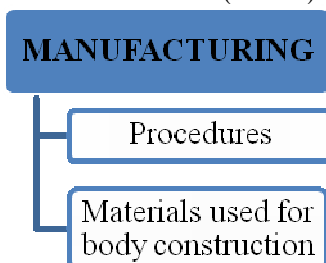

Рис. 6. Схема базового концепту MANUFACTURING

Для того, щоб перевірити результати дослідження було знову опитано працівників автомобільної компанії GMC (США): “Які процеси виконуються на етапі виробництва автомобіля та які матеріали при цьому використовуються?” (Таблиця 5)

Таблиця 5

Взаємовідношення груп термінів *procedures* та *materials used for body construction*, визначене на основі опитування представників автомобільної компанії GMC (США)

Відповіді	Кількість осіб, які надали відповіді
Найголовніші етапи виробництва включають процеси конструювання та збору корпусу автомобіля, вбудовування елементів, які приводять машину до руху. Матеріали, які використовуються у виробництві: сталь, титан, антикорозійні хімічні речовини.	14
Процеси виробництва можуть різнитися в певних компаніях за своєю послідовністю, але обов'язково мають бути наявні pressing, resin molding, bumper coating. Матеріали: пластикна сталь, арамідне волокно, залізо.	7

Розглянемо групи термінів *roads*, *objects of traffic*, *types of cars*.

Спробуємо визначити концептуальний взаємозв'язок між ними. Для цього проаналізуємо дефініції термінів, які входять до даних груп. З групи *types of cars* візьмемо термін *city car*, з групи *roads* – термін *expressway*, з групи *objects of traffic* – термін *tunnel*.

City car is a small automobile intended for transportation in urban areas (міський автомобіль – машина невеликого розміру для використання для транспортування в місті) [7].

Tunnel (Automotive Engineering) – an underground passageway, especially one for trains or cars that passes under a mountain, river, or a congested urban area (тунель – підземний прохід для руху машин, який проходить через гору, річку або перевантажені житлові міські райони) [6].

Expressway (Automotive Engineering) – a main road for fast-moving traffic, having limited access, separate carriageways for vehicles travelling in opposite directions, and usually a total of four or six lanes. (експрессвей – головна дорога для швидкого пересування машин, в якій є мінімальна кількість виїздів, окремі смуги для транспорту, який рухається в протилежному напрямку та складається з 6 смуг) [6].

У кожній з термінологічних дефініцій наявні семи ‘дорожній рух’, ‘транспортвання’, тобто вони вербалізують спільне поняття та об’єднуються у базовий концепт TRANSPORTATION (Рис. 7.).

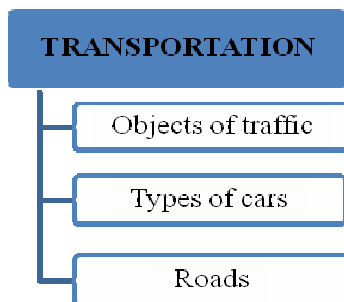

Рис. 7. Схема базового концепту MANUFACTURING

Для того, щоб перевірити правильність наших спостережень, було знову опитано працівників автомобільної компанії GMC (США): “Що об’єднує групи термінів *roads*, *objects of traffic*, *types of cars*?” (Таблиця 6).

Таблиця 6

Взаємовідношення термінологічних груп *roads*, *objects of traffic*, *types of cars*, визначене на основі опитування представників автомобільної компанії GMC (США)

Відповіді	Кількість осіб, які надали відповідь
Представлені групи термінів пов’язані з поняттям транспортного руху.	18
Терміни груп <i>roads</i> <i>objects</i> та <i>of traffic</i> не мають прямої взаємозалежності.	2

Отримані результати дослідження представляємо у вигляді побудованої моделі фрейму автомобільної термінології в американському варіанті англійської мови (Рис. 8.).

ЛІТЕРАТУРА

1. Попова З.Д. К проблеме унификации лингвокогнитивной терминологии / З.Д. Попова, И.А. Стернин // Введение в когнитивную лингвистику. – Кемерово, 2004. – С. 53–54.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

2. Alphabetic Glossary of Automotive Terms [Electronic resource] – Mode of Access : <http://www.edmunds.com/glossary>.
3. Airbag [Electronic resource] : Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії : Версія, збережена 19 листопада 2014 р. // Вікіпедія, вільна енциклопедія. – Сан-Франциско : Фонд Вікімедіа, 2014. – Mode of Access : <http://en.wikipedia.org/wiki/Airbag>.
4. A car seat [Electronic resource] : Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії : Версія, збережена 19 листопада 2014 р. // Вікіпедія, вільна енциклопедія. – Сан-Франциско : Фонд Вікімедіа, 2014. – Mode of Access : http://en.wikipedia.org/wiki/Car_seat.
5. Belt (mechanical) [Electronic resource] : Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії : Версія, збережена 27 листопада 2014 р. // Вікіпедія, вільна енциклопедія. – Сан-Франциско : Фонд Вікімедіа, 2014. – Mode of Access : http://en.wikipedia.org/wiki/Belt_%28mechanical%29.
6. Collins English Dictionary: Complete and Unabridged [Electronic resource] / Jeanette Keuther. – London : HarperCollins, 2003. – Mode of Access : <http://www.thefreedictionary.com/fan+belt>.
7. City car [Electronic resource] : Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії : Версія, збережена 25 листопада 2014 р. // Вікіпедія, вільна енциклопедія. – Сан-Франциско : Фонд Вікімедіа, 2014. – Mode of Access : http://en.wikipedia.org/wiki/Car_classification#City_car.
8. Electronic stability control (ESC) [Electronic resource] : Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії : Версія, збережена 25 листопада 2014 р. // Вікіпедія, вільна енциклопедія. – Сан-Франциско : Фонд Вікімедіа, 2014. – Mode of Access : http://en.wikipedia.org/wiki/Electronic_stability_control.
9. McGraw-Hill Dictionary of Scientific & Technical Terms [Electronic resource] / McGraw-Hill, Sybil P. Parker. – Minnesota, USA : University of Minnesota, 2003. – Mode of Access : <http://www.thefreedictionary.com/engine+cooling+system>.
10. Mercedes-Benz Accessories [Electronic resource] – Mode of Access : <http://www.mercedes-benz-accessories.com>.
11. Merriam Webster Dictionary [Electronic resource] – Mode of Access : <http://www.merriam-webster.com>.

Дата надходження до редакції 25.12.2014